



**PREZES  
URZĘDU OCHRONY  
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-023-79(4)/15/AgŁ

Warszawa, 16 grudnia 2015 r.

**DECYZJA DIH-1/85/2015**

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 148 z późn. zm.), art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 678 z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Melanii Brodzińskiej, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Centrum Handlowo Usługowe BROD-POL Melania Brodzińska w Turzynie, od decyzji Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Katowicach z dnia 11 września 2015 r. (nr akt sprawy: HU-D-Cz.8361.48.2015/96DEC/15), którą ww. przedsiębiorcy wymierzono karę pieniężną w wysokości 1 000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych), z tytułu wprowadzenia do obrotu nieprawidłowo oznakowanych pięćdziesięciu dziewięciu partii produktów (tj. dziewięciu partii produktów oferowanych w opakowaniach i pięćdziesięciu partii produktów oferowanych bez opakowań, w tym: dwudziestu jeden partii wyrobów ciastkarskich, dwóch partii wyrobów piekarniczych i dwudziestu siedmiu partii wyrobów wędliniarskich) o łącznej wartości 1060,39 zł,

- a) uchyla zaskarżoną decyzję w całości,
- b) wymierza ww. przedsiębiorcy Melanii Brodzińskiej, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Centrum Handlowo Usługowe BROD-POL Melania Brodzińska w Turzynie, karę pieniężną w wysokości 800 zł (słownie: osiemset złotych), z tytułu wprowadzenia do obrotu nieprawidłowo oznakowanych pięćdziesięciu siedmiu partii produktów (tj. dziewięciu partii produktów oferowanych w opakowaniach i czterdziestu ośmiu partii produktów oferowanych bez opakowań, w tym: dwudziestu jeden partii wyrobów ciastkarskich i dwudziestu siedmiu partii wyrobów wędliniarskich) o łącznej wartości 1051,59 zł.

**UZASADNIENIE**

W toku kontroli przeprowadzonej 2-8 czerwca 2015 r. (według upoważnienia do kontroli nr Cz-105/HU/2015), przez inspektorów reprezentujących Śląskiego Wojewódzkiego

Inspektora Inspekcji Handlowej w Katowicach, zwanego dalej „Śląskim WIIH”, w sklepie spożywczym w Janowie przy Placu Grunwaldzkim 22, należącym do przedsiębiorcy Melanii Brodzińskiej, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Centrum Handlowo Usługowe BROAD-POL Melania Brodzińska w Turzynie, zakwestionowano oznakowanie pięćdziesięciu dziewięciu partii produktów o łącznej wartości 1060,39 zł, tj.:

- dziewięciu nw. partii produktów oferowanych w opakowaniach o łącznej wartości (opisanych w pkt 1-6) o łącznej wartości 96,70 zł, w tym:
  - 1) dwóch partii babki piaskowej - „GLINKA” o masie netto 450 g, oznaczonych datą minimalnej trwałości „2015-06-10” i „2015-06-15”, w łącznej ilości 5 opakowań (5,80 zł/op.),
  - 2) dwóch partii piernika - „GLINKA” o masie netto 500 g, oznaczonych datą minimalnej trwałości „2015-06-10” i „2015-06-15”, w łącznej ilości 4 opakowań (5,80 zł/op.),
  - 3) dwóch partii ciasta drożdżowego - „GLINKA” o masie netto 450 g, oznaczonych datą minimalnej trwałości „2015-06-04” i „2015-06-05”, w łącznej w ilości 4 opakowań (2,90 zł/op.),
  - 4) jednej partii chałki - „GLINKA”, opatrzonej błędną etykietą, w ilości 1 opakowania (2,90 zł/op.),
  - 5) jednej partii chleba mieszanego - „GLINKA” o masie netto 1 kg, oznaczonej datą minimalnej trwałości „2015-06-05”, w ilości 5 opakowań (3 zł/op.),
  - 6) jednej partii bułki tartej - „GLINKA” o masie netto 500 g, oznaczonej datą minimalnej trwałości „2015-07-08”, w ilości 5 opakowań (3 zł/op.);
- pięćdziesięciu nw. partii produktów oferowanych bez opakowań (opisanych w pkt 7-9) o łącznej wartości 963,69 zł, w tym:
  - 7) dwudziestu jeden partii wyrobów ciastkarskich, tj.:
    - ciasta „Biedronka” - „MICHAŚ” w ilości 0,726 kg (24,80 zł/kg),
    - rolady „Alaska” - „MICHAŚ” w ilości 0,312 kg (24,80 zł/kg),
    - ciasta „Snikers” - „MICHAŚ” w ilości 0,598 kg (24,80 zł/kg),
    - ciasta „Jagodowiec” - „MICHAŚ” w ilości 1,4 kg (24,80 zł/kg),
    - rolady „Tiramisu” - „MICHAŚ” w ilości 0,432 kg (24,80 zł/kg),
    - rolady z bitą śmietaną - „MICHAŚ” w ilości 0,67 kg (24,80 zł/kg),
    - sernika „Izaura” - „MICHAŚ” w ilości 0,726 kg (24,80 zł/kg),
    - ptysi z bezą - „MICHAŚ” a’ 100 g w ilości 4 sztuk (2,40 zł/szt.),
    - omletów - „MICHAŚ” a’ 100 g w ilości 5 sztuk (2,40 zł/szt.),
    - deseru „Śnieżka” - „MICHAŚ” a’ 100 g w ilości 3 sztuk (2,40 zł/szt.),
    - stefanki czekoladowej - „MICHAŚ” a’ 100 g w ilości 5 sztuk (2,40 zł/szt.),
    - deseru z jagodami - „MICHAŚ” a’ 100 g w ilości 4 sztuk (2,40 zł/szt.),
    - ciasta „WZ” - „MICHAŚ” a’ 100 g w ilości 5 sztuk (2,40 zł/szt.),
    - ciastka „Kremówka” - „MICHAŚ” a’ 100 g w ilości 3 sztuk (2,40 zł/szt.),
    - mini pączusi z marmoladą - „MICHAŚ” w ilości 1 kg (14,80 zł/kg),
    - pączka z maliną - „MICHAŚ” a’ 90 g w ilości 2 sztuk (2 zł/szt.),
    - pączka wiedeńskiego - „MICHAŚ” a’ 100 g w ilości 3 sztuk (2 zł/szt.),
    - pączka z malibu - „MICHAŚ” a’ 100 g w ilości 3 sztuk (2 zł/szt.),

- chałeczeki słodkiej - „MICHAŚ” a’ 80 g w ilości 3 sztuk (1 zł/szt.),
  - bułki słodkiej z budyniem - „MICHAŚ” a’ 100 g w ilości 3 sztuk (1,80 zł/szt.),
  - bułki słodkiej z jabłkiem - „MICHAŚ” a’ 100 g w ilości 3 sztuk (1,80 zł/szt.);
- 8) dwóch partii wyrobów piekarniczych, tj.:
- rogaliki - „GLINKA” a’ 100 g w ilości 6 sztuk (0,55 zł/szt.),
  - bułek kajzerek - „GLINKA” a’ 80 g w ilości 10 sztuk (0,55 zł/szt.);
- 9) dwudziestu siedmiu partii wyrobów wędliniarskich, tj.:
- 1) pieczeni rzymskiej - „BOROWIK” w ilości 2,741 kg (14,80 zł/kg),
  - 2) kielbasy krakowskiej - „ŁAPAJ” w ilości 0,437 kg (19,80 zł/kg),
  - 3) galantyny wieprzowej - „BOROWIK” w ilości 2,489 kg (15,80 zł/kg),
  - 4) galantyny drobiowej - „ŁAPAJ” w ilości 0,485 kg (15,80 zł/kg),
  - 5) pasztetowej - „BOROWIK” w ilości 3,508 kg (11,80 zł/kg),
  - 6) kaszanki - „BOROWIK” w ilości 2 kg (9,80 zł/kg),
  - 7) kielbasy swojskiej - „BOROWIK” w ilości 4,104 kg (24,50 zł/kg),
  - 8) kielbasy szynkowej - „ŁAPAJ” w ilości 0,655 kg (24,50 zł/kg),
  - 9) winerek śląskich - „HAM” w ilości 2,476 kg (12,50 zł/kg),
  - 10) kielbasy parówkowej - „HAM” w ilości 1,570 kg (12,50 zł/kg),
  - 11) pasztetowej drobiowej z dodatkiem wieprzowiny - „DUDA” w ilości 1,256 kg (11,80 zł/kg),
  - 12) pasztetowej z szynką - „DUDA” w ilości 1,156 kg (11,80 zł/kg),
  - 13) kabanosu wiejskiego tradycyjnie wieprzowego - „WOLAREK” w ilości 0,651 kg (36 zł/kg),
  - 14) pasztetu wieprzowego z cielęciną - „WOLAREK” w ilości 0,555 kg (19,80 zł/kg),
  - 15) pasztetu drobiowego ciechanowskiego - „CEDRÓB” w ilości 2,543 kg (16,80 zł/kg),
  - 16) wieprzowiny z pieca - „NIK-POL” w ilości 0,789 kg (36 zł/kg),
  - 17) kielbasy krakowskiej z Bobrownik - „NIK-POL” w ilości 0,563 kg (36 zł/kg),
  - 18) kielbasy wiejskiej tradycyjnej - „WOLAREK” w ilości 0,799 kg (28 zł/kg),
  - 19) kielbasy wieprzowej z cielęciną - „WOLAREK” w ilości 0,679 kg (32,00 zł/kg),
  - 20) kielbasy żywieckiej - „HAM” w ilości 0,544 kg (24,50 zł/kg),
  - 21) pasztetu z boczkiem - „SOKOŁÓW” w ilości 0,988 kg (18,80 zł/kg),
  - 22) szynki tradycyjnej wędzonej - „NIK-POL” w ilości 1,777 kg (36 zł/kg),
  - 23) polędwicy z warzywami - „JBB” w ilości 1,843 kg (16,80 zł/kg),
  - 24) szynki Juranda - „NIK-POL” w ilości 0,421 kg (36 zł/kg),
  - 25) szynki z komina - „POLSTAN” w ilości 0,567 kg (36 zł/kg),
  - 26) pasztetu wieprzowego - „SOKOŁÓW” w ilości 1,154 kg (18,80 zł/kg),
  - 27) kielbasy lisieckiej - „WOLAREK” w ilości 0,367 kg (36 zł/kg);

z uwagi na:

- dla babki piaskowej oferowanej w opakowaniach (opisanej w pkt 1):
  - niepodanie w wykazie składników pełnej nazwy mąki (tj. bez odniesienia do nazwy składnika alergennego określonego w załączniku II pkt 1 do nw. rozporządzenia, czyli zboża zawierającego gluten), co – zdaniem organu pierwszej instancji – było

niezgodne z treścią art. 9 ust. 1 lit. c) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. U. UE L 304 z 22.11.2011 s. 18 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (UE) nr 1169/2011”);

- pominięcie w wykazie składników komponentów składnika złożonego (tj. podano „proszek do pieczenia”, bez wyszczególnienia występujących w nim składników) oraz niepodanie funkcji technologicznej użytych substancji dodatkowych, co było niezgodne z treścią załącznika VII część E do rozporządzenia (UE) nr 1169/2011 oraz załącznika I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1333/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie dodatków do żywności (Dz. U. UE L 354 z 31.12.2008 r. s. 16 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (UE) nr 1333/2008”;
- niepodanie w wykazie składników odniesienia do pochodzenia tłuszczu (tj. podano „tłuszcz”, bez określenia wskazującego na źródło roślinne lub zwierzęce), co było niezgodne z treścią załącznika VII część A pkt 9 i część B pkt 2 do rozporządzenia (UE) nr 1169/2011;
- niepodanie informacji, w którym miejscu opakowania znajduje się data minimalnej trwałości, co było niezgodne z treścią załącznika X pkt 1 lit. b) do rozporządzenia (UE) nr 1169/2011;
- uwidocznienie cyfrowej daty ważności w sposób nietrwały i łatwo usuwalny (tj. przy użyciu metkownicy), co było niezgodne z treścią art. 13 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011;
- dla piernika oferowanego w opakowaniach (opisanego w pkt 2):
  - pominięcie w wykazie składników komponentów składnika złożonego (tj. podano „mieszanka piernikowa”, bez wyszczególnienia występujących w nim składników), co było niezgodne z treścią załącznika VII część E do rozporządzenia (UE) nr 1169/2011;
  - zamieszczenie po wykazie składników napisu „zawiera alergen: jajka, mąka”, bez odniesienia do nazwy składnika alergennego określonego w załączniku II pkt 1 do rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, czyli zboża zawierającego gluten), co – zdaniem organu pierwszej instancji – było niezgodne z treścią art. 9 ust. 1 lit. c) tego rozporządzenia;
  - niepodanie w wykazie składników odniesienia do pochodzenia oleju (tj. podano „olej”, bez określenia wskazującego na źródło roślinne lub zwierzęce), co było niezgodne z treścią załącznika VII część A pkt 8 i część B pkt 1 do rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, jak również niepodanie w wykazie składników rodzaju bakalii,

- co – zdaniem organu pierwszej instancji – było niezgodne z treścią art. 9 ust. 1 lit. b) tego rozporządzenia;
- podanie cyfrowo wyrażonej daty minimalnej trwałości w niewłaściwej kolejności (tj. podano rok, miesiąc, dzień zamiast dzień, miesiąc, rok), co było niezgodne z treścią załącznika X pkt 1 lit. c) do rozporządzenia (UE) nr 1169/2011;
  - niepodanie informacji, w którym miejscu opakowania znajduje się data minimalnej trwałości, co było niezgodne z treścią załącznika X pkt 1 lit. b) do rozporządzenia (UE) nr 1169/2011;
  - uwidocznienie cyfrowej daty ważności w sposób nietrwały i łatwo usuwalny (tj. przy użyciu metkownicy), co było niezgodne z treścią art. 13 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011;
- dla ciasta drożdżowego oferowanego w opakowaniach (opisanego w pkt 3):
    - pominięcie w wykazie składników komponentów składnika złożonego (tj. podano „margaryna”, bez wyszczególnienia występujących w niej składników), co było niezgodne z treścią załącznika VII część E do rozporządzenia (UE) nr 1169/2011;
    - podanie cyfrowo wyrażonej daty minimalnej trwałości w niewłaściwej kolejności (tj. podano rok, miesiąc, dzień zamiast dzień, miesiąc, rok), co było niezgodne z treścią załącznika X pkt 1 lit. c) do rozporządzenia (UE) nr 1169/2011;
    - niepodanie informacji, w którym miejscu opakowania znajduje się data minimalnej trwałości, co było niezgodne z treścią załącznika X pkt 1 lit. b) do rozporządzenia (UE) nr 1169/2011;
    - uwidocznienie cyfrowej daty ważności w sposób nietrwały i łatwo usuwalny (tj. przy użyciu metkownicy), co było niezgodne z treścią art. 13 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011;
  - dla chałki oferowanej w opakowaniach (opisanej w pkt 4):
    - umieszczenie etykiety nieadekwatnej do danego produktu, poprzez oznakowanie go naklejką odnoszącą się do ciasta drożdżowego, co było niezgodne z treścią art. 7 ust. 1 lit. a) i art. 7 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011;
  - dla chleba mieszanego oferowanego w opakowaniach (opisanego w pkt 5):
    - podanie cyfrowo wyrażonej daty minimalnej trwałości w niewłaściwej kolejności (tj. podano rok, miesiąc, dzień zamiast dzień, miesiąc, rok), co było niezgodne z treścią załącznika X pkt 1 lit. c) do rozporządzenia (UE) nr 1169/2011;
    - podanie po wyrażeniu „najlepiej spożyć przed” nieprawdziwej informacji, w którym miejscu opakowania znajduje się data minimalnej trwałości (tj. podano „data na zamknięciu opakowania”, a faktycznie data znajdowała się z boku opakowania), co było niezgodne z treścią art. 7 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011;
    - uwidocznienie cyfrowej daty ważności w sposób nietrwały i łatwo usuwalny (tj. przy użyciu metkownicy), co było niezgodne z treścią art. 13 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011;
  - dla bułki tartej oferowanej w opakowaniach (opisanej pkt 6):
    - niepodanie wykazu składników, co było niezgodne z treścią art. 9 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1169/2011;

- podanie cyfrowo wyrażonej daty minimalnej trwałości w niewłaściwej kolejności (tj. podano rok, miesiąc, dzień zamiast dzień, miesiąc, rok), co było niezgodne z treścią załącznika X pkt 1 lit. c) do rozporządzenia (UE) nr 1169/2011;
- dla wyrobów ciastkarskich oferowanych bez opakowań (opisanych w pkt 7):
  - niepodanie w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego produktu lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu: nazwy środka spożywczego, nazwy (albo imienia i nazwiska) producenta oraz wykazu składników (w tym m.in. informacji o składnikach alergennych), co było niezgodne z treścią § 19 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 oraz ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 29), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych”, w związku z art. 44 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011;
- dla wyrobów piekarniczych oferowanych bez opakowań (opisanych w pkt 8):
  - niepodkreślenie w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego produktu nazwy składnika alergennego (tj. mąki pszennej), za pomocą pisma wyraźnie odróżniającego ją od reszty wykazu składników, np. za pomocą czcionki, stylu lub koloru tła, co – zdaniem organu pierwszej instancji – było niezgodne z treścią § 19 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych, a także art. 21 ust. 1 lit. b), w związku z art. 44 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011;
- dla wyrobów wędliniarskich oferowanych bez opakowań (opisanych w pkt 9):
  - niepodanie w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego produktu lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu: nazwy (albo imienia i nazwiska) producenta oraz wykazu składników (w tym m.in. informacji o składnikach alergennych), a dla trzynastu z nich (opisanych w pkt 9 podpunkt: 1-4, 6, 7, 9-12, 16, 17 i 23) – dodatkowo nazwy środka spożywczego, co było niezgodne z treścią § 19 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 oraz ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych, w związku z art. 44 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011.

Na okoliczność stwierdzonych i opisanym powyżej nieprawidłowości, kontrolowany złożył 3 czerwca 2015 r. oświadczenie, że nie wiedział o obowiązujących przepisach prawa w zakresie oznakowania produktów oferowanych bez opakowań, w związku z czym nie żądał od swoich dostawców etykiet z wymaganymi informacjami. Jego zdaniem, samo posiadanie opakowań zbiorczych z tych produktów jest wystarczające, zwłaszcza, że wszelkie informacje na ich temat są udzielane na żądanie klienta. Wyjaśnił, że dla zakwestionowanych wyrobów ciastkarskich otrzymał stosowne etykiety od producenta, lecz nie uwidocznił ich klientom, zapewniając przy tym, że w przypadku pytań każdorazowo informował nabywcę. Podobnie, odnosząc się do kwestii oznakowania produktów oferowanych w opakowaniach, wyjaśnił, że stwierdzone nieprawidłowości był wynikiem jego niewiedzy oraz przekonania, że produkty, które otrzymuje od swojego dostawcy są właściwie oznakowane. W jego ocenie, to producent

powinien wiedzieć, jak należy znakować towar. Dodał, że przy dostawie towaru szczególną uwagę zwraca na datę ważności.

Z ustaleń kontroli wynika, że dla dwudziestu jeden ww. partii wyrobów ciastkarskich oferowanych bez opakowań (czyli wszystkich opisanych w pkt 7) oraz dla dwudziestu ww. partii wyrobów wędliniarskich oferowanych bez opakowań (czyli opisanych w pkt 9 podpunkt: 1, 6, 7, 9-25) kontrolowany okazał etykiety producentów, na podstawie których uzupełnił brakujące informacje dla klienta, a dla pozostałych siedmiu ww. partii wyrobów wędliniarskich (opisanych w pkt 9 podpunkt: 2-5, 8, 26 i 27) nie okazał takich etykiet, ani żadnych innych dokumentów na podstawie których można było ustalić m.in. ich skład surowcowy, w związku z czym wycofał je ze sprzedaży do czasu uzyskania od producentów stosownych etykiet. Dla dwudziestu ww. partii wyrobów wędliniarskich brakujące informacje (w postaci etykiet producentów) znajdowały się pod tymi wyrobami, wyłożonymi w ladach chłodniczych i – zgodnie z twierdzeniem kontrolowanego – były udostępniane przez personel na życzenie klienta.

Powyższe ustalenia udokumentowano w protokole kontroli z dnia 8 czerwca 2015 r. (nr akt kontroli: HU-D-Cz.8361.48.2015), w tym w załącznikach: nr 1 (dla dwudziestu jeden ww. partii wyrobów ciastkarskich oferowanych bez opakowań), nr 2 (dla dziewięciu ww. partii wyrobów ciastkarsko-piekarniczych oferowanych w opakowaniach i dwóch ww. partii wyrobów piekarniczych oferowanych bez opakowań) i nr 3 (dla dwudziestu siedmiu ww. partii wyrobów wędliniarskich oferowanych bez opakowań) do tego protokołu (stanowiących zestawienie przedmiotowych produktów) oraz na wydrukach zdjęć przedstawiających sposób oznakowania niektórych spośród tych produktów.

Do akt sprawy dołączono również oświadczenie kontrolowanego z 2 czerwca 2015 r., o jego przynależności do grupy mikroprzedsiębiorców oraz o wycofaniu ze sprzedaży siedmiu ww. partii wyrobów wędliniarskich do czasu uzyskania od producenta etykiet z wymaganymi informacjami, a także z 3 czerwca 2015 r., odnośnie ponoszenia osobistej odpowiedzialności za stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości.

W związku ze stwierdzonymi w powyższym zakresie nieprawidłowościami, pismem z 12 sierpnia 2015 r., Śląski WIIH zawiadomił ww. przedsiębiorcę, zwanego dalej również „stroną”, o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 678 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o jakości handlowej”, kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu nieprawidłowo oznakowanych pięćdziesięciu dziewięciu ww. partii produktów o łącznej wartości 1060,39 zł, informując przy tym o przysługującym jej prawie do czynnego udziału w postępowaniu. Dodatkowo do zawiadomienia tego dołączył pismo z 12 sierpnia 2015 r., w którym wezwał ją do nadesłania deklaracji podatkowej albo pisemnego oświadczenia wskazującego na wysokość przychodu uzyskanego w roku 2014.

Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień, natomiast żądane informacje przekazała 9 września 2015 r. pocztą elektroniczną.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, Śląski WIIH w drodze decyzji z dnia 11 września 2015 r. (doręczonej stronie 17 września 2015 r.), wymierzył stronie,

na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną w wysokości 1 000 zł za wprowadzenie do obrotu nieprawidłowo oznakowanych pięćdziesięciu dziewięciu ww. partii produktów o łącznej wartości 1060,39 zł, z uwagi na stwierdzone w powyższym zakresie niezgodności, przy czym dla dwudziestu siedmiu ww. partii wyrobów wędliniarskich oferowanych bez opakowań (opisanych w pkt 9), z uwagi na niepodanie w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego produktu lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu: nazwy (albo imienia i nazwiska) producenta oraz wykazu składników (w tym m.in. informacji o składnikach alergennych), a dla dziewiętnastu z nich (opisanych w pkt 9 podpunkt: 1-4, 6, 7, 9-12, 14-17, 20, 21, 23, 25 i 26) – także nazwy środka spożywczego, co stanowiło naruszenie treści § 19 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 oraz ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych, w związku z art. 44 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011.

Pismem z 29 września 2015 r. (nadanym w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego 1 października 2015 r.), strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o ponowne rozpatrzenie niniejszej sprawy. Strona nie zgodziła się z dokonaną przez organ pierwszej instancji oceną trzech z pięciu przesłanek wymienionych w art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, mających wpływ na wysokość kary, a tym samym z uznaniem stopnia szkodliwości czynu, stopnia jej zawinienia i zakresu naruszenia za wysoki. Strona uważa, że nałożona na nią kara jest bardzo rygorystyczna. Zaznaczyła, że rozporządzenie (WE) nr 1169/2015 obowiązuje od niedawna, a ona nie była świadoma ciężących na niej obowiązków. Jej zdaniem, odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości w zakresie oznakowania produktów oferowanych w opakowaniach powinien ponieść producent, a nie ona. Wyjaśniła, że nie jest w stanie ingerować w masową produkcję tych wyrobów, ani się na tym nie zna, natomiast osobiście stara się, aby w jej sklepie zawsze znajdowały się produkty z aktualnymi datami ważności i najwyższej jakości, a także że posiada faktury zakupów i ufa swoim długoletnim dostawcom. Nadmieniła, że z wykształcenia jest technologiem żywienia zbiorowego otwartego i znane są jej najważniejsze przepisy prawa żywnościowego. Ponadto, co do kwestii błędnego oznakowania produktów oferowanych bez opakowań, wyjaśniła, że:

- w przypadku wyrobów ciastkarskich (opisanych w pkt 7) dostawa miała miejsce na 15 minut przed rozpoczęciem kontroli i w takim czasie nie mogła zdążyć „ustawić opisu danego produktu”, gdyż w pierwszej kolejności zajmowała się ich ekspozycją. W kwestii braku wykazu składników w ich oznakowaniu wyjaśniła, że informacja ta jest zawsze każdego dnia dostarczana, wraz z ciastami, przy czym umieszczana jest w chłodni obok ciast, a także w wersji katalogowej na ladzie chłodniczej. Jej zdaniem, nie jest możliwe umieszczenie „dużego kawałka tektury” przy każdym cieście, gdyż jest to niehigieniczne i dość infantylne rozwiązanie;
- w przypadku wyrobów piekarniczych (opisanych w pkt 8) ma stałego dostawcę, który wypieka pieczywo formą tradycyjną. Dodała, że posiada faktury zakupów. Do odwołania dołączyła opisy produktów, które znajdują się na tablicy obok pieczywa;



- w przypadku wyrobów wędliniarskich (opisanych w pkt 9) ma stałych dostawców i są to firmy dużego zaufania, które dostarczają wędliny w opakowaniach lub luzem. Dodała, że wędliny zakupione w opakowaniach zbiorczych były opatrzone etykietą z wszystkimi wymaganymi informacjami, a zakupione luzem nie były opisane przy produkcji, tym niemniej wykaz składników był podany w wersji katalogowej.

Strona podniosła również, że w ciągu ostatniego półrocza miała wszystkie możliwe kontrole, co znacznie utrudniło jej pracę i wpłynęło na stan jej zdrowia.

Pismem z 16 października 2015 r., Prezes UOKiK poinformował stronę, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w niniejszej sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 Kpa, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także do wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień.

### **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.**

W myśl art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 1.2.2002 s. 1 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (WE) nr 178/2002”, podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności lub pasz z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

Od 13 grudnia 2014 r. obowiązuje rozporządzenie (UE) nr 1169/2011, które określa w rozdziale III ogólne wymagania dotyczące informacji na temat żywności (art. 6 i 7) oraz zakresy odpowiedzialności podmiotów działających na rynku spożywczym (art. 8), natomiast w rozdziale IV obowiązkowe informacje na temat żywności (art. 9-35).

Zgodnie z zasadą ogólnego informowania, określoną w art. 7 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, informacje na temat żywności nie mogą wprowadzać w błąd, w szczególności, co do właściwości środka spożywczego, a w szczególności co do jego charakteru, tożsamości, właściwości, składu, ilości, trwałości, kraju lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji (ust. 1 lit. a), a także informacje te muszą być rzetelne, jasne i łatwe do zrozumienia dla konsumenta (ust. 2).

W świetle art. 8 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, podmiotem działającym na rynku spożywczym odpowiedzialnym za informację na temat żywności jest podmiot, pod którego nazwą lub firmą jest wprowadzany na rynek dany środek spożywczy lub – jeżeli ten podmiot nie prowadzi działalności w Unii Europejskiej – importer danego środka na rynek Unii Europejskiej. Jak wynika z tego artykułu, podmiot działający na rynku spożywczym odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz z wymogami odpowiednich przepisów krajowych (ust. 2), oraz że podmioty

działające na rynku spożywczym, które nie mają wpływu na informacje na temat żywności, nie mogą dostarczać żywności, o której wiedzą lub w stosunku do której mają podejrzenia – w oparciu o informacje posiadane w ramach działalności zawodowej – że jest niezgodna z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz z wymogami odpowiednich przepisów krajowych (ust. 3), natomiast bez uszczerbku dla tych przepisów podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione (ust. 5).

Stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej, wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania, oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta. Pojęcie jakości handlowej zostało zdefiniowane w art. 3 pkt 5 tej ustawy, jako cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Wymagania dotyczące oznaczania składników alergicznych zostały określone w art. 21 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011. Przepisy te stanowią w ust. 1 lit. a), że bez uszczerbku dla przepisów przyjętych na mocy art. 44 ust. 2 dane szczegółowe, o których mowa w art. 9 ust. 1 lit. c) (jako wszelkie składniki lub substancje pomocnicze w przetwórstwie wymienione w załączniku II lub uzyskane z substancji lub produktów wymienionych w załączniku II, powodujące alergie lub reakcje nietolerancji, użyte przy wytworzeniu lub przygotowywaniu żywności i nadal obecne w produkcie gotowym, nawet jeżeli ich forma uległa zmianie) spełniają następujące wymogi: są oznaczane w wykazie składników zgodnie z zasadami określonymi w art. 18 ust. 1 z dokładnym odniesieniem do nazwy substancji lub produktu wymienionego w załączniku II, a w ust. 1 lit. b), że nazwa ta jest podkreślona za pomocą pisma wyraźnie odróżniającego ją od reszty wykazu składników, np. za pomocą czcionki, stylu lub koloru tła. Dodać należy, że w załączniku II pkt 1 do rozporządzenia (UE) nr 1169/2011 wymieniono zboża zawierające gluten, tj. pszenicę, żyto, jęczmień, owies lub ich odmiany hybrydowe, a także produkty pochodne.

Wymagania dotyczące oznaczania składników (w tym składników złożonych) zostały określone w załączniku VII do rozporządzenia (UE) nr 1169/2011. Przepisy te stanowią w:

- części A, że rafinowane oleje (pkt 8) lub tłuszcze (pkt 9) pochodzenia roślinnego mogą być grupowane w wykazie składników pod nazwą „oleje roślinne” lub „tłuszcze roślinne” z następującym niezwłocznie po tej nazwie wykazem oznaczeń określonych źródeł roślinnych; może po nim następować fraza „w zmiennych proporcjach”. Jeżeli oleje roślinne lub tłuszcze roślinne są grupowane w wykazie składników, to umieszczane są w nim zgodnie z art. 18 ust. 1, na podstawie całkowitej masy danych olejów roślinnych. Ponadto, oznaczeniu oleju lub tłuszczu uwodornionego musi towarzyszyć określenie „całkowicie (lub częściowo) uwodorniony/utwardzony”;

- część B, że bez uszczerbku dla art. 21 składniki, które należą do jednej z kategorii żywności wymienionych poniżej i są komponentami innej żywności, mogą być oznaczane nazwą tej kategorii zamiast nazwy szczegółowej, czyli nazwą: „olej” (pkt 1) lub „tłuszcz” (pkt 2), wraz z przymiotnikiem „zwierzęcy” albo oznaczeniem określonego pochodzenia zwierzęcego. Ponadto, oznaczeniu oleju lub tłuszczu uwodornionego musi towarzyszyć określenie „całkowicie (lub częściowo) uwodorniony/utwardzony”;
- część E pkt 1, że składnik złożony może być włączony do wykazu składników pod własną nazwą, w zakresie, w jakim jest to przewidziane przez prawo lub przyjęte zwyczajowo, w przeliczeniu na jego całkowitą masę, pod warunkiem że natychmiast po nim występuje wykaz jego składników.

Wymagania dotyczące sposobu określania niektórych składników nazwą kategorii, wraz z podaniem ich szczegółowej nazwy lub numeru E zostały określone w załączniku VII część C do rozporządzenia (UE) nr 1169/2011. Przepisy te stanowią, że bez uszczerbku dla art. 21 dodatki do żywności i enzymy spożywcze inne niż określone w art. 20 lit. b), należące do jednej z kategorii wymienionych w niniejszej części, muszą być oznaczone nazwą tej kategorii (określającej funkcję technologiczną), po której podana jest ich szczegółowa nazwa lub, jeśli jest to właściwe, numer E. Jeżeli składnik należy do więcej niż jednej z kategorii, należy oznaczyć kategorię właściwą dla zasadniczej funkcji składnika w przypadku danego środka spożywczego. Rodzaje funkcji pełnionej przez dodatki do żywności zostały określone w załączniku I do rozporządzenia (WE) nr 1333/2008, gdzie wymieniono m.in. stabilizatory, substancje słodzące, substancje konserwujące, przeciwutleniacze, barwniki.

Wymagania dotyczące przedstawienia obowiązkowych danych szczegółowych zostały określone w art. 13 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011. Przepisy te stanowią w ust. 1, że bez uszczerbku dla przepisów krajowych przyjętych na mocy art. 44 ust. 2 obowiązkowe informacje na temat żywności muszą być umieszczone w widocznym miejscu w taki sposób, aby były dobrze widoczne, wyraźnie czytelne oraz, w stosownych przypadkach, nieusuwalne. Nie mogą być w żaden sposób ukryte, zasłonięte, pomniejszone ani przerwane jakimikolwiek innymi nadrukami, ilustracjami czy innym materiałem.

Wymagania dotyczące oznaczania daty minimalnej trwałości lub terminu przydatności do spożycia zostały określone w załączniku X rozporządzenia (UE) nr 1169/2011. Przepisy te stanowią w pkt 1 lit. b, że sformułowaniami określonymi w lit. a) (tj. „najlepiej spożyć przed ...”, gdy data zawiera oznaczenie dnia, albo „najlepiej spożyć przed końcem ...”, w innych przypadkach) towarzyszy: sama data, albo odesłanie do miejsca, w którym data jest podana w etykietowaniu, a w pkt 1 lit. c, że data składa się z dnia, miesiąca i ewentualnie roku, w takiej kolejności oraz w niekodowanej formie.

Wymagania w zakresie oznakowania w miejscu sprzedaży produktów oferowanych bez opakowań lub pakowanych przy sprzedaży zostały określone w § 19 rozporządzenia w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych, w związku z art. 44 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011.

Zgodnie z § 19 ust. 1 rozporządzenia w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych, dla środków spożywczych oferowanych do sprzedaży konsumentowi finalnemu lub zakładom żywienia zbiorowego bez opakowania lub w przypadku pakowania

środków spożywczych w pomieszczeniu sprzedaży na życzenie konsumenta finalnego lub ich pakowania do bezzwłocznej sprzedaży podaje się m.in.:

- nazwę środka spożywczego wskazaną w sposób określony w art. 17 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011 (pkt 1);
  - nazwę albo imię i nazwisko producenta (pkt 2);
  - wykaz składników – zgodnie z art. 18-20 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, z uwzględnieniem informacji, o których mowa w art. 21 tego rozporządzenia (pkt 3);
- a ponadto w świetle ust. 2 tego paragrafu, ww. informacje podaje się w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu.

Każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, zgodnie z art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł.

Ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na podstawie art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej (w brzmieniu obowiązującym w dniu orzekania przez organ drugiej instancji), uwzględnia: stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów oraz przychodu, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych.

W niniejszej sprawie, na podstawie wyników kontroli przeprowadzonej w sklepie spożywczym należącym do strony, przez inspektorów reprezentujących Śląskiego WIIH, zakwestionowano sposób oznakowania pięćdziesięciu dziewięciu ww. partii artykułów rolno-spożywczych o łącznej wartości 1060,39 zł, tj.:

- dziewięciu ww. partii produktów oferowanych w opakowaniach (opisanych w pkt 1-6) o łącznej wartości 96,70 zł;
- pięćdziesięciu ww. partii produktów oferowanych bez opakowań (opisanych w pkt 7-9) o łącznej wartości 954,89 zł, w tym:
  - dwudziestu jeden ww. partii wyrobów ciastkarskich,
  - dwóch ww. partii wyrobów piekarniczych,
  - dwudziestu siedmiu ww. partii wyrobów wędliniarskich.

Biorąc powyższe pod uwagę, organ pierwszej instancji uznał, że wprowadzone do obrotu przedmiotowe produkty są artykułami rolno-spożywczymi nieodpowiadającymi pod względem oznakowania jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej – co wyczerpało znamiona czynu określonego w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej oraz skutkowało wymierzeniem stronie kary pieniężnej w wysokości 1 000 zł.

Jak wynika z art. 40a ust. 4 ustawy o jakości handlowej, kary pieniężne, o których mowa w ust. 1-3 tego artykułu, wymierza w drodze decyzji, właściwy ze względu na miejsce przeprowadzania kontroli wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej.

W związku z powyższym, Śląski WIIH w drodze decyzji z dnia 11 września 2015 r. wymierzył powyższą karę Melanii Brodzińskiej, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Centrum Handlowo Usługowe BROD-POL Melania Brodzińska w Turzynie, tj. przedsiębiorcy, który wprowadził do obrotu zakwestionowane produkty.

Odwołując się od wydanej decyzji, strona nie zgodziła się z dokonaną przez organ pierwszej instancji oceną trzech z pięciu przesłanek wymienionych w art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, mających wpływ na wysokość kary, a tym samym z uznaniem stopnia szkodliwości czynu, stopnia jej zawinienia i zakresu naruszenia za wysoki. Strona uważa, że nałożona na nią kara jest bardzo rygorystyczna. Zwróciła uwagę, że rozporządzenie (WE) nr 1169/2011 obowiązuje od niedawna, a ona nie była świadoma ciążyących na niej obowiązków. Jej zdaniem, odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości w zakresie oznakowania produktów oferowanych w opakowaniach powinien ponieść producent, a nie ona, gdyż ona nie jest w stanie ingerować w masową produkcję tych wyrobów, ani się na tym nie zna, natomiast osobiście stara się, aby w jej sklepie zawsze znajdowały się produkty z aktualnymi datami ważności i najwyższej jakości, a także że posiada faktury zakupów i ufa swoim długoletnim dostawcom. Dodała, że z wykształcenia jest technologiem żywienia zbiorowego otwartego i znane są jej najważniejsze przepisy prawa żywnościowego. Strona odniosła się również do kwestii błędnego oznakowania produktów oferowanych bez opakowań.

Analizując treść zaskarżonej decyzji i treść pisma z 12 sierpnia 2015 r. o wszczęciu postępowania administracyjnego w niniejszej sprawie, Prezes UOKiK zauważa, że zakres przedmiotowy tego postępowania w odniesieniu do sześciu spośród dwudziestu siedmiu ww. partii wyrobów wędliniarskich oferowanych bez opakowań jest niespójny. Jak wynika z treści zaskarżonej decyzji, Śląski WIIH wymierzył stronie, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną w wysokości 1 000 zł z tytułu wprowadzenia do obrotu nieprawidłowo oznakowanych pięćdziesięciu dziewięciu ww. partii produktów o łącznej wartości 1060,39 zł, z uwagi na stwierdzone w powyższym zakresie nieprawidłowości, przy czym dla dwudziestu siedmiu ww. partii wyrobów wędliniarskich oferowanych bez opakowań (opisanych w pkt 9) stwierdził, że w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego produktu lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu nie podano: nazwy (albo imienia i nazwiska) producenta oraz wykazu składników (w tym m.in. informacji o składnikach alergennych), a dla dziewiętnastu z nich (opisanych w pkt 9 podpunkt: 1-4, 6, 7, 9-12, 14-17, 20, 21, 23, 25 i 26) – także nazwy środka spożywczego, co stanowiło naruszenie treści § 19 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 oraz ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych, w związku z art. 44 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011. Tymczasem, z ww. pisma wszczynającego przedmiotowe postępowanie administracyjne, jak również z protokołu kontroli (w tym z załącznika nr 3 do tego protokołu) wynika, że w oznakowaniu dwudziestu siedmiu ww. partii wędlin (opisanych w pkt 9) nie podano: nazwy (albo imienia i nazwiska) producenta oraz wykazu składników (w tym m.in. informacji o składnikach alergennych), a w oznakowaniu trzynastu spośród nich (opisanych w pkt 9 podpunkt: 1-4, 6, 7, 9-12, 16, 17 i 23) – także nazwy środka spożywczego.

Powyższe skutkowało tym, że dla sześciu spośród wszystkich ww. partii wędlin (opisanych w pkt 9 podpunkt: 14, 15, 20, 21, 25 i 26) błędnie ustalono, że w ich oznakowaniu nie podano nazwy środka spożywczego.

Zdaniem Prezesa UOKiK, wątpliwości budzą także ustalenia poczynione przez organ pierwszej instancji w toku kontroli, w tym:

- dla dwóch ww. partii babki piaskowej oferowanej w opakowaniach (opisanej w pkt 1) – wskazujące na naruszenie treści art. 9 ust. 1 lit. c) i art. 21 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, z uwagi na niepodanie w wykazie składników pełnej nazwy mąki (tj. bez odniesienia do nazwy składnika alergennego określonego w załączniku II pkt 1 do tego rozporządzenia, czyli zboża zawierającego gluten);
- dla dwóch ww. partii piernika oferowanego w opakowaniach (opisanego w pkt 2) – wskazujące na naruszenie treści art. 9 ust. 1 lit. c) i art. 21 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, z uwagi na zamieszczenie po wykazie składników napisu „zawiera alergen: jajka, mąka”, bez odniesienia do nazwy składnika alergennego określonego w załączniku II pkt 1 do tego rozporządzenia, czyli zboża zawierającego gluten;
- dla dwóch ww. partii wyrobów piekarniczych oferowanych bez opakowań (opisanych w pkt 8) – wskazujące na naruszenie treści § 19 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych, a także art. 21 ust. 1 lit. b), w związku z art. 44 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, z uwagi na podanie w wykazie składników w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego produktu informacji o składniku alergennym (tj. mące pszennej), bez podkreślenia nazwy składnika alergennego (tj. słowa „pszenna”) za pomocą pisma wyraźnie odróżniającego ją od reszty wykazu składników, np. za pomocą czcionki, stylu lub koloru tła.

Prezes UOKiK zauważa, że przepisy art. 21 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011 wymagają, aby dane szczegółowe, o których mowa w art. 9 ust. 1 lit. c) (czyli substancje lub produkty powodujące alergie lub reakcje nietolerancji wymienione w załączniku II) były oznaczane w wykazie składników zgodnie z zasadami określonymi w art. 18 ust. 1 z dokładnym odniesieniem do nazwy substancji lub produktu wymienionego w załączniku II (lit. a), a także aby nazwa ta była podkreślona za pomocą pisma wyraźnie odróżniającego ją od reszty wykazu składników, np. za pomocą czcionki, stylu lub koloru tła (lit. b) – bez uszczerbku jednak dla przepisów przyjętych na mocy art. 44 ust. 2 (dotyczących produktów oferowanych bez opakowań). Tym samym, wymieniając składniki, podmioty działające na rynku spożywczym muszą podkreślić nazwę składnika alergennego, która odpowiada nazwie zawartej w załączniku II do tego rozporządzenia (np. słowo „pszenna” w nazwie składnika „mąka pszenna” lub całej nazwy składnika), przy czym istnieje pewna elastyczność, co do sposobu zapewnienia takiego podkreślenia, np. za pomocą czcionki, stylu lub podświetlenia tła. Zastosowanie ma również zasada ogólna, wyrażona w art. 21 ust. 1 akapit trzeci, zgodnie z którą obecności składnika alergennego nie ma potrzeby wykazywać, jeżeli nazwa środka spożywczego wyraźnie odnosi do składnika alergennego. Podobnie w takim przypadku nie ma konieczności wyróżniania lub podkreślenia w inny sposób nazwy składnika alergennego.

Należy zaznaczyć, że przekazywanie informacji na temat alergenów lub nietolerancji, w przypadku użycia do produkcji środka spożywczego substancji lub produktów, o których mowa w załączniku II do rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, jest obowiązkowe zarówno dla produktów opakowanych (co wynika z art. 9 ust. 1 lit. c) tego rozporządzenia), jak i dla produktów nieopakowanych lub pakowanych przy sprzedaży (co wynika z art. 44 ust. 1 tego rozporządzenia, a także § 19 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych).

Należy zwrócić uwagę, że podkreślenie nazwy składnika alergennego gwarantuje, że konsumenci będą kontynuowali sprawdzanie wykazu składników. Dzięki temu konsumenci cierpiący na alergię lub nietolerancję pokarmową będą mogli dokonywać świadomych, bezpiecznych dla nich wyborów (według motywu 24 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011).

Jak wynika z dołączonej do akt sprawy dokumentacji fotograficznej, przedstawiającej sposób oznakowania m.in.:

- dwóch ww. partii babki piaskowej oferowanej w opakowaniach (opisanej w pkt 1) – na etykiecie tego produktu znajdowała się informacja o treści „skład: jajka, tłuszcz, mąka, proszek do pieczenia, mleko, aromaty”, wraz z wyjaśnieniem „zawiera alergeny: mąka, jajka, mleko”;
- dwóch ww. partii piernika oferowanego w opakowaniach (opisanego w pkt 2) – na etykiecie tego produktu znajdowała się informacja o treści „skład: mieszanka piernikowa, jajka, olej, woda, bakalie”, wraz z wyjaśnieniem „zawiera alergen: jajka, mąka”;
- dwóch ww. partii wyrobów piekarniczych oferowanych bez opakowań (opisanych w pkt 8) – w miejscu sprzedaży na tablicy z opisem tych produktów (tj. rogali i bułek kajzerek) znajdowała się informacja o treści „skład: mąka pszenna 500, woda, drożdże, cukier”.

Biorąc powyższe pod uwagę, a także fakt, że zakwestionowane produkty stanowiły wyroby ciastkarsko-piekarnicze (tj. babka piaskowa i piernik) oraz wyroby piekarnicze (tj. rogale i bułki kajzerki), które powszechnie kojarzone są przez konsumenta z produktami wytwarzanym z mąki pochodzącej ze zbóż zawierających gluten (np. co do zasady z mąki pszennej), a przy tym uwzględniając, że wykazowi składników (tj. dla babki piaskowej „skład: jajka, tłuszcz, mąka, proszek do pieczenia, mleko, aromaty”, a dla piernika „skład: mieszanka piernikowa, jajka, olej, woda, bakalie”), towarzyszyły wyjaśnienia w postaci napisu, który znajdował się bezpośrednio pod wykazem składników i informował o obecności alergenów (tj. dla babki piaskowej „zawiera alergeny: mąka, jajka, mleko”, a dla piernika „zawiera alergen: jajka, mąka”), jak również mając na uwadze prosty skład rogali i bułek kajzerek oferowanych bez opakowań (tj. „skład: mąka pszenna 500, woda, drożdże, cukier”), gdzie mąka pszenna jako źródło glutenu była wymieniona w składzie w pierwszej kolejności i była jednym z czterech składników tych wyrobów (poza wodą, drożdżami i cukrem), należy uznać, że taki sposób podawania informacji o alergenach był wystarczający do spełnienia wymagań określonych w ww. przepisach. Tym samym, Prezes UOKiK uznał, że nie było podstaw do wymierzenia kary pieniężnej w zakresie ww. zarzutu niezgodności z przepisami o jakości handlowej.

Zdaniem Prezesa UOKiK, wątpliwości budzi także zasadność kwestionowania dwóch ww. partii babki piaskowej oferowanej w opakowaniach (opisanej w pkt 1), ze względu na niepodanie funkcji technologicznej użytych substancji dodatkowych. Należy zauważyć, że na etykiecie tego produktu w wykazie składników wymieniono „jajka, tłuszcz, mąka, proszek do pieczenia, mleko, aromaty”, nie wskazując tym samym na obecność substancji dodatkowych, które znakuje się poprzez podanie nazwy lub numeru E substancji dodatkowej oraz jej funkcji technologicznej (określonej w załączniku I do rozporządzenia (WE) nr 1333/2008). Niemniej jednak, z wyjaśnień złożonych przez producenta tego wyrobu (według wiadomości przesłanej pocztą elektroniczną 8 czerwca 2015 r.) wynika, że w skład „proszku do pieczenia”, którego użyto do wypieku babki piaskowej, wchodziły substancje dodatkowe (tj. difosforany E 450 i węglan sodu E 500). Tym samym, brak oznakowania informacją o substancjach dodatkowych (w tym m.in. ich funkcji technologicznej) był spowodowany tym, że w wykazie składników gotowego wyrobu podano nazwę składnika złożonego (tj. „proszek do pieczenia”), bez wyszczególnienia występujących w nim składników, co wskazywało na naruszenie treści załącznika VII część E do rozporządzenia (UE) nr 1169/2011.

Z kolei, odnosząc się do ustaleń kontroli w zakresie podania cyfrowo wyrażonej daty minimalnej trwałości w niewłaściwej kolejności, co dotyczyło sześciu ww. partii produktów oferowanych w opakowaniach (tj. dwóch ww. partii piernika, dwóch ww. partii ciasta drożdżowego, jednej ww. partii chleba mieszanego i jednej ww. partii bułki tartej, opisanych, odpowiednio w pkt 2, 3, 5 i 6), Prezes UOKiK zauważa, że przepisy załącznika X pkt 1 lit. c) do rozporządzenia (UE) nr 1169/2011 wymagają, aby cyfrowo wyrażona data minimalnej trwałości składała się z dnia, miesiąca i ewentualnie roku, podanych w takiej kolejności oraz w niekodowanej formie, tym niemniej zastosowanie innej kolejności (tj. dla piernika „2015-06-10” i „2015-06-15”, dla ciasta drożdżowego „2015-06-04” i „2015-06-05”, dla chleba mieszanego „2015-06-05”, zaś dla bułki tartej „2015-07-08”), poprzez podanie roku, miesiąca i dnia, gdzie rok wyrażono czterocyfrowo, nie wpływa negatywnie na sposób przekazywania tej informacji konsumentom, a więc nie powinno rodzić skutków w postaci wymierzenia stronie kary pieniężnej. Należy zwrócić uwagę, że z ustaleń kontroli opisanych w protokole kontroli wynika, iż z tego samego powodu kwestionowano dodatkowo dwie ww. partie babki piaskowej oferowanej w opakowaniach (opisanej w pkt 1), jednakże nie uwzględniono tego faktu w przedmiotowym postępowaniu administracyjnym o wymierzeniu kary pieniężnej, co wskazuje na to, że organ pierwszej instancji uznał powyższy sposób prezentowania daty minimalnej trwałości za uchybienie nieistotne i niewpływające na wymiar kary. Tym samym, Prezes UOKiK uznał, że podanie cyfrowej daty ważności ww. produktów w niewłaściwej kolejności, jakkolwiek niezgodne z obowiązującymi przepisami prawa, nie powinno stanowić podstawy do wymierzenia kary pieniężnej.

Niezależnie od powyższego, Prezes UOKiK zauważa, że sformułowany przez organ pierwszej instancji zarzut dotyczący niepodania w wykazie składników rodzaju bakalii (takich jak np. orzechy, migdały, rodzynki lub inne susze owocowe) w przypadku dwóch ww. partii piernika oferowanego w opakowaniach (opisanego w pkt 2) skutkowało dodatkowo



naruszeniem treści art. 18 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, w świetle którego składniki oznaczane są ich nazwami szczegółowymi, o ile mają one zastosowanie, zgodnie z zasadami określonymi w art. 17 oraz w załączniku VI, a nie – jak uznał organ pierwszej instancji – treści art. 9 ust. 1 lit. b) tego rozporządzenia (ustanawiającego obowiązek podawania wykazu składników).

Odnosząc się do wątpliwości strony wyrażonych w odwołaniu, co do prawidłowości oznakowania przedmiotowych produktów oferowanych bez opakowań (tj. dwudziestu jeden ww. partii wyrobów ciastkarskich i dwudziestu siedmiu ww. partii wyrobów wędliniarskich, bez dwóch ww. partii wyrobów piekarniczych), należy zwrócić uwagę, że z ustaleń kontroli udokumentowanych w protokole kontroli (w tym w załącznikach nr 1 i 3 do tego protokołu) oraz na wydrukach zdjęć przedstawiających sposób oznakowania tych produktów wynika, że w miejscu sprzedaży bezpośrednio dostępne dla konsumentów były tylko wywieszki i tablice z opisami, na których brakowało takich informacji, jak:

- dla wyrobów ciastkarskich oferowanych bez opakowań (opisanych w pkt 7): nazwy produktu, nazwy (albo imienia i nazwiska) producenta oraz wykazu składników (w tym m.in. informacji o składnikach alergennych). Jak ustalono w toku kontroli, strona okazała etykiety producentów dla wszystkich ww. wyrobów ciastkarskich, na podstawie których uzupełniła brakujące informacje dla klienta;
- dla wyrobów wędliniarskich oferowanych bez opakowań (opisanych w pkt 9): nazwy (albo imienia i nazwiska) producenta oraz wykazu składników (w tym m.in. informacji o składnikach alergennych), a dla trzynastu z nich (opisanych w pkt 9 podpunkt: 1-4, 6, 7, 9-12, 16, 17 i 23) – dodatkowo nazwy środka spożywczego. Jak ustalono w toku kontroli, strona okazała etykiety producentów dla dwudziestu ww. partii wyrobów wędliniarskich (opisanych w pkt 9 podpunkt: 1, 6, 7, 9-25), na podstawie których uzupełniła brakujące informacje dla klienta, a dla pozostałych siedmiu (opisanych w pkt 9 podpunkt: 2-5, 8, 26 i 27) nie okazała takich etykiet, ani żadnych innych dokumentów na podstawie którym można by było ustalić m.in. ich skład, w związku z czym wycofała je ze sprzedaży do czasu uzyskania od producentów stosownych etykiet. Brakujące informacje (w postaci etykiet producentów) znajdowały się pod wędlinami wyłożonymi w ladach chłodniczych i były udostępniane przez personel na życzenie klienta.

Należy zaznaczyć, że obecna przy czynnościach kontrolnych strona nie odmówiła podpisania protokołu kontroli, ani też nie zgłosiła do niego uwag.

Trudno zatem uznać za prawdziwe wyjaśnienia strony złożone w odwołaniu, że dla dwudziestu jeden ww. partii wyrobów ciastkarskich i niektórych spośród ww. partii wyrobów wędliniarskich zakupionych od dostawców luzem, w miejscu sprzedaży na ladzie chłodniczej znajdowały się katalogi z wykazem składników.

Należy zwrócić uwagę, że przepis § 19 ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych stanowi o sposobie podawania informacji o produktach oferowanych bez opakowań lub pakowanych przy sprzedaży, wskazując, że informacje te podaje się w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego produktu lub w inny sposób w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentom. Tym samym, wymagane

informacje muszą być bezpośrednio dostępne dla konsumentów w miejscu sprzedaży, czyli znajdować się w bezpośrednim sąsiedztwie tych produktów oraz muszą być uwidocznione w sposób czytelny i widoczny dla konsumentów. Dodać należy, że kwestie bezpośredniej dostępności poruszył Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 17 listopada 2010 r. (sygn. akt VI SA/Wa 1652/10). Sąd wskazał, że konsumenci muszą mieć bezpośrednią możliwość zapoznania się z informacjami przysługującymi im z mocy prawa, bez konieczności podejmowania dodatkowych starań o uzyskanie ich od sprzedawcy, gdyż konieczność podjęcia takich działań powoduje w rzeczywistości utrudnienie w zakupie, co może skutkować utratą zainteresowania konsumenta pewnymi informacjami (np. wykazem składników), a w konsekwencji zakupem produktu niezgodnego z jego oczekiwaniami.

Zdaniem Prezesa UOKiK, skoro ww. przepis stanowi o wywieszce dotyczącej danego produktu lub innym sposobie uwidaczniania informacji w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentom, samo posiadanie przez stronę etykiet producentów (lub opakowań zbiorczych) bez bezpośredniej dostępności dla konsumentów, czy też przekazywanie informacji ustnych przez personel sklepu na życzenie konsumentów, nie zastępuje uwidocznienia wymaganych informacji. Takie działania nie sposób uznać za zgodne z ww. przepisem, jak również z jego celem, jakim jest prawidłowe oznakowanie produktów oferowanych konsumentom. Innym sposobem, oprócz wywieszki, może być katalog zawierający wymagane informacje, jednakże konsument w tym przypadku musi być wyraźnie poinformowany, w którym miejscu katalog ten się znajduje, bez domagania się tej informacji od sprzedawcy.

Odnosząc się do argumentów strony zawartych w odwołaniu, że rozporządzenie (UE) nr 1169/2011 obowiązuje dopiero od 13 grudnia 2014 r., a ona nie była świadoma ciężących na niej obowiązków, należy zwrócić uwagę, że obowiązek zapewnienia zgodności produktów z przepisami prawa żywnościowego w zakresie jakości handlowej oraz upewnienia się, że wymogi te są spełnione, spoczywa na każdym podmiocie działającym na rynku spożywczym, a więc nie tylko na producencie czy dystrybutorze, ale także na stronie (jako na sprzedawcy detalicznym), co wynika wprost z treści art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 oraz art. 8 ust. 5 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011. Podkreślić należy, że jedną z zasad prawa żywnościowego jest to, że jeżeli stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości powstały na wcześniejszym etapie obrotu, to powinny zostać wyeliminowane na następnych etapach, tak, aby konsumenci mogli otrzymać produkty zgodne z obowiązującymi przepisami prawa.

Zdaniem Prezesa UOKiK, okoliczności, na które strona powołuje się w odwołaniu, że nie jest w stanie ingerować w masową produkcję, ani się na tym nie zna, natomiast osobiście stara się, aby w jej sklepie zawsze znajdowały się produkty z aktualnymi datami ważności i najwyższej jakości, nie stanowią – wbrew przekonaniu strony – wystarczającej przesłanki do zwolnienia jej z powyższych obowiązków. Strona jako profesjonalista na rynku spożywczym miała obowiązek znać i przestrzegać obowiązujące przepisy prawa związane z wykonywaną przez nią działalnością. Zdaniem Prezesa UOKiK, sprawdzenie oznakowania nie wykraczało poza możliwości strony. Strona miała możliwość dostrzeżenia stwierdzonych niezgodności podczas zwykłych czynności kontrolnych podejmowanych w swoim przedsiębiorstwie oraz zweryfikowania rzetelności pracy zatrudnionego personelu. Argumenty strony wskazują, że

działała ona wyłącznie w zaufaniu do dostawcy oraz w przekonaniu, iż towary, które nabyła zostały prawidłowo oznakowane, co może świadczyć o naruszeniu reguł ostrożności, tym bardziej, że przepisy prawa nakładają na nią obowiązek kontrolowania wprowadzanej do obrotu żywności.

W ocenie Prezesa UOKiK, brak działań sprawdzających wynikał z niedbalstwa strony, a przy tym należy wskazać, że obowiązek w zakresie prawidłowego oznakowania produktów oferowanych bez opakowań w miejscu sprzedaży spoczywał wyłącznie na stronie.

Podkreślenia wymaga, że przepis art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, będący podstawą prawną do wydania zaskarżonej decyzji, wprowadza mechanizm polegający na tym, że każdy, w stosunku do kogo zostanie ustalone, iż wprowadził do obrotu produkty nieodpowiadające jakości handlowej, podlega karze pieniężnej określonej w tym przepisie. Jak potwierdza judykatura, sam fakt zastosowania kary nie jest uzależniony od stwierdzenia winy, czy też wykazania celowego działania po stronie podmiotu wprowadzającego do obrotu produkty o niewłaściwej jakości handlowej. Odpowiedzialność określona w tym przepisie ma charakter obiektywny, a przesłanką jej przyjęcia jest tylko fakt wprowadzenia do obrotu (por. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 4 lipca 2012 r. sygn. akt II GSK 917/11, z dnia 6 lutego 2013 r. sygn. akt 2171/11 i z dnia 31 października 2014 r. sygn. akt 1304/13).

Jak wnika z art. 40a ust. 5c ustawy o jakości handlowej, organ Inspekcji Handlowej w przypadku niskiego stopnia szkodliwości czynu, niewielkiego zakresu naruszenia lub braku stwierdzenia istotnych uchybień w dotychczasowej działalności podmiotu może odstąpić od wymierzenia kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1 pkt 3 tego artykułu, co w odniesieniu do dwóch pierwszych okoliczności nie miało miejsca w niniejszej sprawie.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK, rozpoznając sprawę na skutek wniesionego przez stronę odwołania uznał, iż zasadne jest, na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 Kpa, uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i orzeczenie, co do istoty sprawy, poprzez wymierzenie stronie kary pieniężnej w wysokości 800 zł z tytułu wprowadzenia do obrotu pięćdziesięciu siedmiu ww. partii produktów (tj. dziewięciu ww. partii produktów oferowanych w opakowaniach i czterdziestu ośmiu ww. partii produktów oferowanych bez opakowań, w tym: dwudziestu jeden ww. partii wyrobów ciastkarskich i dwudziestu siedmiu ww. partii wyrobów wędliniarskich) o łącznej wartości 1051,59 zł. W porównaniu z treścią rozstrzygnięcia organu pierwszej instancji, Prezes UOKiK nie objął zakresem przedmiotowym swojej decyzji dwóch ww. partii wyrobów piekarniczych (opisanych w pkt 8), tj. rogali i bułek kajzerek, o łącznej wartości 8,80 zł. Wskazanych powyżej pięćdziesiąt siedem partii produktów nie odpowiadało jakości handlowej określonej w przepisach:

- dla babki piaskowej oferowanej w opakowaniach (opisanej w pkt 1):
  - załącznika VII część E do rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, z uwagi na pominięcie w wykazie składników komponentów składnika złożonego (tj. podano „proszek do pieczenia”, bez wyszczególnienia występujących w nim składników);
  - załącznika VII część A pkt 9 i część B pkt 2 do rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, z uwagi na niepodanie w wykazie składników odniesienia do pochodzenia tłuszczu (tj. podano „tłuszcz”, bez określenia wskazującego na źródło roślinne lub zwierzęce);

- załącznika X pkt 1 lit. b) do rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, z uwagi na niepodanie informacji, w którym miejscu opakowania znajduje się data minimalnej trwałości;
- art. 13 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, z uwagi na uwidocznienie cyfrowej daty ważności w sposób nietrwały i łatwo usuwalny (tj. przy użyciu metkownicy);
- dla piernika oferowanego w opakowaniach (opisanego w pkt 2):
  - załącznika VII część E do rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, z uwagi na pominięcie w wykazie składników komponentów składnika złożonego (tj. podano „mieszanka piernikowa”, bez wyszczególnienia występujących w nim składników);
  - załącznika VII część A pkt 8 i część B pkt 1 do rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, z uwagi na niepodanie w wykazie składników odniesienia do pochodzenia oleju (tj. podano „olej”, bez określenia wskazującego na źródło roślinne lub zwierzęce), jak również art. 18 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, z uwagi na niepodanie w wykazie składników rodzaju bakalii;
  - załącznika X pkt 1 lit. b) do rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, z uwagi na niepodanie informacji, w którym miejscu opakowania znajduje się data minimalnej trwałości;
  - art. 13 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, z uwagi na uwidocznienie cyfrowej daty ważności w sposób nietrwały i łatwo usuwalny (tj. przy użyciu metkownicy);
- dla ciasta drożdżowego oferowanego w opakowaniach (opisanego w pkt 3):
  - załącznika VII część E do rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, z uwagi na pominięcie w wykazie składników komponentów składnika złożonego (tj. podano „margaryna”, bez wyszczególnienia występujących w niej składników);
  - załącznika X pkt 1 lit. b) do rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, z uwagi na niepodanie informacji, w którym miejscu opakowania znajduje się data minimalnej trwałości;
  - art. 13 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, z uwagi na uwidocznienie cyfrowej daty ważności w sposób nietrwały i łatwo usuwalny (tj. przy użyciu metkownicy);
- dla chałki oferowanej w opakowaniach (opisanej w pkt 4):
  - art. 7 ust. 1 lit. a) oraz art. 7 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, z uwagi na umieszczenie etykiety nieadekwatnej do danego produktu, poprzez oznakowanie go naklejką odnoszącą się do ciasta drożdżowego;
- dla chleba mieszanego oferowanego w opakowaniach (opisanego w pkt 5):
  - art. 7 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, z uwagi na podanie po wyrażeniu „najlepiej spożyć przed” nieprawdziwej informacji, w którym miejscu opakowania znajduje się data minimalnej trwałości (tj. podano „data na zamknięciu opakowania”, podczas gdy faktycznie data mieściła się z boku opakowania);
  - art. 13 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, z uwagi na uwidocznienie cyfrowej daty ważności w sposób nietrwały i łatwo usuwalny (tj. przy użyciu metkownicy);
- dla bułki tartej oferowanej w opakowaniach (opisanej pkt 6):
  - art. 9 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, z uwagi na niepodanie wykazu składników;

- dla wyrobów ciastkarskich oferowanych bez opakowań (opisanych w pkt 7):
  - § 19 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 oraz ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych, z uwagi na niepodanie w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego produktu lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu: nazwy środka spożywczego, nazwy (albo imienia i nazwiska) producenta oraz wykazu składników (w tym m.in. informacji o składnikach alergennych);
- dla wyrobów wędliniarskich oferowanych bez opakowań (opisanych w pkt 9):
  - § 19 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 oraz ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych, z uwagi na niepodanie w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego produktu lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu: nazwy (albo imienia i nazwiska) producenta oraz wykazu składników (w tym m.in. informacji o składnikach alergennych), a dla trzynastu z nich (opisanych w pkt 9 podpunkt: 1-4, 6, 7, 9-12, 16, 17 i 23) – dodatkowo nazwy środka spożywczego.

Prezes UOKiK, wykonując dyspozycję art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej (w obecnym brzmieniu), na podstawie zebranego w aktach sprawy materiału dowodowego, zważył, co następuje:

- oceniając stopień szkodliwości czynu, polegającego na wprowadzeniu do obrotu przez stronę nieprawidłowo oznakowanych przedmiotowych produktów, należy uwzględnić, że stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości, polegające na pominięciu w wykazie składników komponentów składnika złożonego (w tym m.in. informacji o substancjach dodatkowych i składnikach alergennych), niepodaniu w wykazie składników rodzaju bakalii, umieszczeniu etykiety nieadekwatnej do danego produktu, czy też niepodaniu wykazu składników (co do produktów oferowanych w opakowaniach) oraz niepodaniu nazwy środka spożywczego, nazwy (albo imienia i nazwiska) producenta oraz wykazu składników w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego produktu lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu (co do produktów oferowanych bez opakowań), godziły istotnie w interesy konsumentów, gdyż utrudniały im dokonywanie wyboru produktu zgodnie z ich oczekiwaniami. Pozostałe stwierdzone nieprawidłowości, polegające na niewłaściwym oznakowaniu datą minimalnej trwałości oraz niepodaniu w wykazie składników odniesienia do pochodzenia tłuszczu lub oleju, zdaniem Prezesa UOKiK, nie naruszały istotnie interesów konsumentów. Należy jeszcze raz podkreślić, że konsumenci mają prawo do pełnej i rzetelnej informacji o produkcie, aby podejmować właściwą decyzję podczas zakupu, a w niniejszej sprawie byli pewnych informacji pozbawieni całkowicie lub częściowo;
- oceniając zakres naruszenia, należy uwzględnić, że stwierdzone niezgodności w zakresie oznakowania pięćdziesięciu siedmiu ww. partii produktów o łącznej wartości 1051,59 zł wskazywały na naruszenie szeregu przepisów o jakości handlowej, takich jak: art. 7 ust. 1 lit. a) oraz art. 7 ust. 2, art. 13 ust. 1, art. 9 ust. 1 lit. b), art. 18 ust. 2, załącznik VII część E, część A pkt 8 i 9, część B pkt 1 i 2, załącznik X pkt 1 lit. b), art. 13 ust. 1, art. 18 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, § 19 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 oraz ust. 2 rozporządzenia

- w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych. Nie pominięto również faktu, że zakwestionowane produkty oferowane w opakowaniach pochodziły z dziewięciu partii o łącznej liczbie 24 opakowań jednostkowych, a produkty oferowane bez opakowań z czterdziestu ośmiu partii o łącznej wielkości 42,981 kg i 62 sztuk;
- oceniając dotychczasową działalność tego podmiotu, należy wziąć pod uwagę, że strona w okresie ostatnich 24 miesięcy nie naruszyła przepisów o jakości handlowej;
  - oceniając wielkość obrotów oraz przychodu tego podmiotu, należy uwzględnić, że strona nie przekazała żądanych informacji za rok 2014, niemniej jednak w drodze oszacowania oraz na podstawie oświadczenia strony z 2 czerwca 2015 r. ustalono, że należy ona do grupy mikroprzedsiębiorców;
  - oceniając wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych, należy uwzględnić, że strona nie zapewniła prawidłowego oznakowania pięćdziesięciu siedmiu ww. partiom produktów oferowanych zarówno w opakowaniach, jak i bez opakowań, a ich wartość w dniu kontroli stanowiła kwotę, odpowiednio: 96,70 zł i 954,89 zł.

Zdaniem Prezesa UOKiK, opisane powyżej przesłanki, jakimi należało kierować się przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej, określonej w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, stanowiły podstawę do wymierzenia stronie kary pieniężnej w wysokości 800 zł, która mieści się w granicach przewidzianych ustawowo i stanowi mniej niż jednokrotną wartość zakwestionowanych produktów, rozumianą jako korzyść majątkową (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 23 maja 2012 r. sygn. akt II GSK 684/11).

Zgodnie z art. 17 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 178/2002, kary za naruszenie prawa żywnościowego powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Zdaniem Prezesa UOKiK, wymierzona stronie kara będzie właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w sprzedaży były dostępne wyłącznie produkty odpowiadające jakości handlowej, a także spełni ona swoją funkcję prewencyjną, skłaniając stronę do przestrzegania przepisów o jakości handlowej, zwłaszcza z uwagi na wykazane powyżej niedopełnienie obowiązków pod względem zapewnienia prawidłowego oznakowania przedmiotowych produktów oferowanych bez opakowań.

Stosownie do art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Katowicach w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary pieniężnej stanie się ostateczna.

Prezes UOKiK, stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 2 Kpa, organ odwoławczy posiada kompetencje do wydania decyzji, w której uchyla zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy albo uchylając tę decyzję – umarza postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

**Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.**

**Pouczenie**

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270 z późn. zm.), od niniejszej decyzji przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, którą wnosi się w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613 z późn. zm.).

Z up. PREZESA  
Urzędu Ochrony Konkurencji i  
Konsumentów  
WICEPREZES  
Dorota Karczewska

Otrzymują:

1. Melania Brodzińska  
Turzyn 32  
42-235 Lelów
2. Śląski Wojewódzki Inspektor  
Inspekcji Handlowej w Katowicach
3. a/a